

صاحب امتیازی :
شهیندر زاده قابلی
احمد ملکی

اداره و تحریر محلی :
جفال اوغلی جاده سنده دائرة مخصوصه در .
مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتملیدر .

نسخه سی هر پرده
۲۰ باره در .

۴ رمضان ۳۲۸

شرائط اشتراك :
سنه لکی ۳۰ ، آلتی آیانی
۲۰ غروسر
مالک اجنیه ایچون :
سنه لکی ۱۰ الی آیانی ۶ فرانقدر . اعلانات
ایچون اداره مأموری محمدذهنی بکه مراجعت ایتملیدر .

۸ ایلول افرنجی
۱۹۱۰

۲۶ اغستوس ۱۲۳۶

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ سَاءَ الَّذِي يُصِفُ بِهِ الَّذِينَ الظَّالِمُونَ

تیزی غسکرک یولده ضرف ایٹک ایله ایتام اولونیورز .
بواتام ، مدافعهیه مقتر اولماهچق قدر علی برحقزلق
ایسهده یینه بزم حقمزده روا کوریلیور . بویه بر ایتام ،
دولتک وبالحاصه بالقان حکومات صغیرهسک وضعیت
وآمالی تحافل و تقافل دیکدر . آوروپا حقانیتک ، بر
ملک حقوقی نه درجهرله قدر مدافعه و محافظه ایدجکی
تمامیه آکلاشیمشدر . آوروپا دولتریسک حششاسلغند
استقلال وامنای بکلهیه یلمک ایچون برملک چیلنن اولماسی
لازدر .

بو حقیقه مقابل ، بالقان دول صغیرهسک آمال مجنون .
نمی ووبو املری کیزی تشویقاته زنده طوتان بعض دول
معظمه نیک تاریخی سیاستری هرکک بیلدیکی شیاردر .
شوالده بزم ایچون شرط اصلی حیا ، قوتی براردویه ،
قوتی بردونمایه مالکیتدن عبارت قایلر .

عقب انقلابده اردومن هنوز احتیاجاتنه غیر ملات ،
عاطل ووبی لزوم وحی مضر عناصرندن غیره صفی ، انتظامی
آز برحالده ایدی . روم ایلی حدودلرمزده سرعتله اوچ
یوزیک کئی سوق ایدمهیه جکمزده قائل اولان مینی مینی
بولنارستان ، بزه قارشى تحمیلی غیر قابل بر وضعیت کستا
خانه طاقیوردی . نواقصمزی بیان وهله قانی قورومش
کهنه امرانک عطالت حیرت افراسنی پک کوزل طانیان
بولنار مطلوبعانی ایکده برده « نهیه ادر نهیه آلیورز ؟ نهدن
چارینراد [استانبول] » یورو میوز ؟ « سؤالی سور ییوردی
۳۱ مارتدن بری تمادی ایدن خارقه نما مساعی بوکون
بولنارلره ، غنا دکله بیه ، خفاشوسؤالی ایراد ایتدیوریور :
تورکار بزی نه وقت نه بهله بهجک ؟ »

بیکرجه سنه لک شانلی برماضی به ملات اولان ، بیک
کره غالب کلوب برکره یه نیلن بوملت ، بر آووج بولنارک
مغلوب ومقهوری اولسه ، عیجا بزم ایچون بر استقبال
حتی امکان حیاة قالیرمی ایدی ؟ بر مغلوبیت اوزرینه کیزی
قالان اوروپا حسیاتی بوتون شدتیه فوران ایدجک :

بالغیرده :

برنجی کتاب

مقدمه

قارئین کرام اکلامش لردرکه بوزائر بهمنک یه
ایلیک وکیلی ایدی ایلیک وکیلی شیرینی قوجاغنه آلدی .
بک ماهرانه یایلمش برطاقم دوکهلری دور عدیده ایله
تحریرک ایدمدرک دیوارده کی کیزی قیوی آچدی . قیزی
اوراده بکله یین آدملرینه تسلیم ایدی . بده حسن صباحه
خطاباً بر مکتوب یزوب رحله لردن برینک اوزرینه قویدی

بولنارلر ، غرب ژاپونلری دییه آلفیشلانجق ، یدی
عصرلق وقوعانک انتقام قطعیسی آلهجق ، خریطه عالمندن
تورکیا استقلاللی سلیقه جک ، وتورکیا ایله برابر عالم اسلام ،
بر دها روایده بیه کورمه مک اوزره ، امید اعتلا وتقیضی
غیب ایدجک ایدی !

ایشته عسکر بر ملت اولدینمک ، عسکر پرست
بولوندمک مرتبه استحالهیه کتیردیکی شی بودر . اگر
اوروپا حقیقه صلح وصالی ، آسودکی وانسانیتی سه ویورسه
بوکون عثمانیلره متتدار قالالی ، عثمانیلره افتخاراتمه لی در .

بوکون ۱۰۱ فرقهیه ۱۰۰۰۰۰۰۰ سونکویه ، یورولوق
بیاض والا هدن باشقهنسندن قورقاز برناظره ، ملوک وجودلریله
مفتخر بولوندمی حیمندان امرا وضابطانه ، الک مکمل
لوازم ومهمات حریهیه مالکک . [خدایه بیک حمدوشنا]
بوکون دکل یالکز بولنارستانک ، بوتون بالقان
حکوماتنک مهاجه متفقانهسنه بیه نظر استحقاقه باقه بیلیرز .
بر آرسلان بر کدی یی نه وقت ایسترسه تربیه ایدجک
ناصل امین ایسه ، زده عندالایجاب مینی مینی قومشولرمزی
اویلهجه طوقانلایه جعمره تماماً امینز . اولجه اوزاق بر
مسافده اولان صوفیه ، اته ، شیمدی آلزی اوزاتسهق ،
یتشه جکمز قدر یقین بر مسافیه کلددر !

بو سوزلر معناسز قفاخرلر ، معناسز مبالغهلر دکلددر .
محض حقیقتدر . عین حقیقتدر . [الحمدلله] بوتون دولترک ،
عسکر ودونماسته ملایرلر صرف ایتدیکی شو عصرده بزی
عسکر پرستکله ایتام قدر کولونج بر شی اولاماز .

آلی یوز سنه لک چوبانلرک ، بیک سنه لک قوم دیاجیلرک
عسکرلکی ، عسکر پرستکی چوق کور یلیورده تاریخ انسانیته
اظهار موجودیت ایتدیکی کوندن بری عسکرلکله اشتیار
ایتمش ، عسکر باشامش والی یوم التاد عسکر باشامه سی تقدیر
اولونمش بر ملته عسکرک چوق کور یلیور ! ایسته بوراسی
بر از غریب !

کرچه بز عسکرز ، عسکر پرستز ، لکن توره دی ، برملت

ظرفک اوزری « وکیل حسن صباح خبری به » دیه یزلمش
ایدی . بده اسفندیار بهمنک هیکنک موزوع اولدینی
اوطیه کیردی اجزا وادویه بامکانندن ایکی شیشه ایله ایکی
قوتوسچدی بده قیونک سورمه سی آچوب کیزی دیوار
قیوسندن چقیدی آرقه سندن قیو قیاندی .

حسن صباح الموت قلعهنسندن چقمش وچیلدن ایستد
رک یایلایه واصل اولمش وغایت فرح فزا بره وقعه اوطور .
مش دوشونیوردی . قیافتی سیاح درویشاره بکزه دن حسن
آرده صیرا کوزلرینی اوچ یوز حطوه اوز قده کائن بر خاقاها
دیکمکه ایدی . عیجا نه دوشونیوردی . فکرندن ندر
کییوردی . بوراسی بیلنه من لکن درونی بر مجادله وقوعی
حسنک یوزنده کی انکاسات حسیاتندن اکلاشیلوردی
نهایت کوزلرندن شعله مناتت بارلادی قرار قطعی ویرمش
بر آدم کی یزندن قالقندی خاقاها طوغری یورومکه
باشلادی قیودن ایجری کیردی اختیار بردریش اختیارلره
مخصوص بر احتیاط بشوشانه ایله حسنسی استقبال ایتدی
بر اوطیه کوتوردی جای اکرام ایتدی وصوردی .

ازنلر هانکی بهمنک کولی بز

توره دی برعسکر دکلز . مفاخر ملیه من ، مفاخر عسکره من
تاریخک الکشانلی صحیفه لرنده یزولشدر . یکیدن قان دوکک
آرزو ایتیمز . وطنمز دها بوقدر بر تقوسی استیجاب
ایدجک قدر جیم ، جتله غبطه بخش اولاجق قدر منابع
وقابلت عیرانه مالکدر ، بوسیه مینی کیسه نیک یرینه ،
یوردینه کوزدیکمه یز . براز یورغوز ، اصلاحات واعماراته
محتاجز ، بوسیه مینی کیسه یه قارشى فکر تجاوز وخصومت
بسله میز .

یورغوز ، لکن دوشکون دکلز ! وای وطنک برذرده
خاکنه دیکلن کوزلرک حاله ! وای موجودیت عثمانیه
تجاوز قصدیه قالقان آلاره !

أوت عسکرز ، عسکر پرستز ؛ لکن بوخصیه ملیه
تجاوز فکرینه مقرون اولمادینی ایچون اوزوبانک مظهر
تقدیراتی اولغه لایق بر فضیلت سیاسیدر . عسکر پرستز ،
لکن عین زمانده صلح پرورز .

خطبه لر

دینمک حقیقی :

ای ملایانلر !

ایشته بو بولک دینمک ایمان واعتقاداته عمل وعباداته ، اداره
ومعاملاته عانداسلری بر بر کوردک ؛ وجدانکزه داندیشکز :
بونار ایچنده بزی تقیض وترقی ایتمندن ، حق نعمتلیرینه هرکدن
چوق نائل اولمندن ، بر یوزنده کی بوتون انسانلره کوزل کوزل
کچیمکدن منع ایدر بر عقیده . بر عبادت ، بر معامله وارمی ؛
قطعیاً یوق ! بلکه بزه هیچ بر زمان یأس وقور کتیرمه .
یهجک ؛ بزی دائماً حقک ، قدرتک لطف ونعمتلیرینه هر
دین وملت افراندن زیاده قاووشاجقز املی ایله کیجه
کوندوز چالیشدیراجق ؛ بزی بر یوزنده هر دین وملت
افراندن دها قوی ومجترم ، دها عادل ومکرم ، دها
عزیز ومعلم باشادا بیهجک نه کی عقیده وعملار ، عبادت
ومعاملهلر وارسه بز بوتون بولنارله مسلح ومجهز بولونیورز !

حسن — قاج بفعه وار ، ارنلر ، بر دگی

— شبهه یوق . شبهه یوق بفعه نیک هانکی اسمنه
منسوب کز دینک ایستد

— طریقت چشیه فقره اسندن حضرت شیخک

شهرت رشاد تاریخی طوبیق صحبت وعنايت امیدیله کلدک .

--- خوش کلدیکز ، صفا کلدیکز ، کعبه عشاق

بولدیکز بورادن بوش دونیلیمز مساعده ایدیکز در عارف

قارداشک ورودینی حضرت اخبار ایدیم بش دقیقه صوکره

حسن شیخ عبدالصمد سکوتنک حضورینه چیقارادی

شیخ بریرفانی ایدی صاحبی صقالی تماماً آغازمش .

متقیلرده کورولدیکی اوزره دیشلری تمام ایدی قاشکاری

فوق الحد اوزابوب کوزلرینه طوغری قیورلمش کوز

قیاقلری حرکت ایتدیکجه کیریکلره قارشقه قده بولونمش

ایدی . کایشی کوزل بر اقیامش وشقاقلردن اشاغی

صارقش طاشمش اولان یاموق کی بیاض بموشاق صا .

چاری جزئی قیوورجق یدقلری قباحه صقالی طول

طیعمنده بولنان شیخک هیئت مجموعه وجهیه سی

برارسلاقی فقط لطیف وسویملی برارسلاقی خاطره کتیر .

اولیہ ایسہ بزدہ کی ہو تھی، تو ذلت و مسکنت نہ در؟
بجہ ذرہ قدر دوشوئے کہ حاجت یوق: ہو دینی و معنوی
تسلیمات و تمجیدات تری لایقہ طایماقندن، و بو کائناتده
امثالمر شو قیمتی سلاطینری زمانمرزہ کورہ قوللاناما۔
مقدن در؟

« قرآن »، بو یوک شانی کتاب بوتون انسانلرمی
یوقسہ یالکز مسلمانلرک اولولریتمی کلدی؛ البتہ خایر!
حالیوکه بوکونکی مسلمانلرک چونی « قرآن » ی، بو اؤک
شانی کتابی آنجیق اولولریتم او قومق ایچون آینه آلیور
بوتون عالمده شفاء و رحمت اولارق کان او کتابہ بر
« اولولر کتابی » نظریلہ باقیور۔ حتی او کتابی الک جوق
مزار باشلارنده، اولولر ایچنده دیکلیور! نہ ایچون؟
کنہ هیچ دوشومکه لزوم یوق: قرآنک، انسان و جهانک
جاهلی اولدینمر ایچون!
ایشتہ بوکونکی سفیلاکمزک، یوقسولاقلہ زوکور۔
تلکمزک برنجی سبی بودر۔ جاهل اولمقدن۔ علمک دنیا
آخرت انسانلری یوکسیدن بر مردیون اولدینمی طایماقندر۔
« علم »، « حیات »، « جہل »، « موت دین بزم دینر
دکلیور؟

اولیہ ایسہ بز ہرشدن اول قرآنی، انسان و جہانی
اکلامہ، بیلیمکہ غیرت ایدلم؛ مقدس کتاب و دستورمزی
دیریلکمز، الی الابد یاشاماز ایچون الک بو یوک اکبر
بیللم۔ او مقدس کتابی کوزلریغی قابیلرک، انسانی و جہانی
ہر درلو دوشونجہی بیراقہرق او یومہ، اولو او یوقسنہ
کیریمکہ حاشرلایر کی دکل؛ کوزلریغی درت آجارق،
انسانی و جہانی الک بیوک مسئلہ و مشکلی دوشونمک،
انجیق اوندن حل و آسان ایتک یولی بولق اوزرہ او قومالی بز،
آل و باشدہ طومالی بز!

« قرآن » هیچ بر رندہ اسلام و انسان، کمال و جہان
ترقیسی ایچون بر حد، بر وقفہ کوستریورمی، کہ بز اوکا
استاد ایدلمدہ یارین محشر کونندہ تا کریم و بیغمیر حضورندہ

بیوردی۔ حسنک ہیئت و جہیسی بو یوقانی ایلہ بر تضاد
تام تشکیل ایتکدہ ایدی۔ حنیف مقوس قاشلری دوزو
انجہ برونی کنیش آلی انجہ دوداقلری ہنوز بک کوچک
یدیلری و قارغہ توبی کی مورطن ایدیلہجک برسہا اقلدہ
اوزون صاحبلی ایلہ حسن برکنج قیلانی آکدیر مقدمہ
ایدی۔ شیخک الی اودی حضورندہ دیزجوکدی کوز-
لری ایدیانہ بر صورتلہ اوکنہ اکہرک بر یارچہ سوکرہ
قبادی درویشلردہ مخصوص اولان رابطہ حالی طاقتدی
بر آرزوکرہ کندکدہ موجود اولان قوانی کوزلرندہ طویلامش
اولدینی حالہ شیخک کوزلریتم دیکدی شیخ بو آتشین
نظرہ بو مقناطیسی قلیجہ مقاومت ایدہ میہجک، کوزلریغی
اکہجک، چورہجک صانیوردی « لکن او سیف
مقناطیسی شیخک نور مسودت صاحبی عسوی،
لاہوتی کوزلریتمہ چاریدینی کی بر آتشین بولادہ چاریان
بز تیمور قانچ فصل یارچہ لیرسہ اولہجہ یارچہ لندی۔
حسن بلا ارادہ، بر ارتعاش حنیف ایلہ کوزلریغی نہ
اوکنہ ایدی، معنا مغلوب اولمش ایدی۔ کندبسنک
مذہبش قوہ روحیسی، شیخہ غلبہ ایدہمدی۔ حسن

مسئول اولمقدن؛ دنیادہ اولدینمی کی اورادہ ہر نوع خسران
و پشیمانی ایچندہ بوغلوب قالمقدن قور تولام؟
قطعیاً خایر! بلکہ انسانلرک آکلادقاریک، بیلدکاریک
معرفت و صنعت نامہ یابا بیلدکاریک دائماً از اولدینمی؛
حتی بیلمدکاریک؛ بیلہ میہجک لیرسہ کورددہ دائماً از قالاچتی
سویلہن او حضرتدر۔

بز یوزی وارث و حاکم لریک انجیق معمودلقدہ صلاح
کوستہ بیللر اولاجتی سویلہن او دکلی در؟ بوکونکی
انکلیز، آلمانلر، ژاپونلر نہ در؟
« قرآن » من بزہ پردہ کی کوکدہ کی ہر شئیک امرمرزہ
مسخر اولدینمی سویلرکن علم و فن سایہ سندہ بو تسخیر
اصلی بولق؛ طاغہ، طاشہ، ہواہ، صوبہ سوزکیریمک
یولی الہ ایتک بزہ فرض اولمازمی؛ بزہ علم تحصیلک
فرض اولسی افسون او قومق، نسخہ یازمق، بوکویامتی،
طلم بولق ایچونمیدر؟ ایشتہ مسلمانلرک قانیردی بورادہدر۔
ایشتہ فاس بو قانیرہ نہ طوتولمش بر اسلام اولکسی در،
باقیکز نہ حالہدر!

ہلہ بز عثمانلی مسلمانلری دنہ قدر قوجہ تورکیا ایچندہ
کویا حاکم بر ملت ایکن محکوم یاشادق، دہا یاشیورزدہ!
طاغہ۔ طاشہ، ہواہ، صوبہ سوزکیریمک؛ اوللری
تسخیر ایتک شویلہ دورسون؛ چوغمز مسلم؛ غیر مسلم
زنیکلرک خدمتجیسی، اسیری ییز؛ حیوان کی ہب یوک
آلتدہ یاشار تورکیانک الک زوالی عصری ییز۔ بوتون
بونلر ہب جہانمزدن، « قرآن » مزی یالکز بر آخرت
و نماز کتابی صائمقدنر۔ آرتق او یانام؛ مشروطیتی کند۔
یتری، کتابتک احکامی اکلامق ایچون بیوک نعمت طایماق؛
« قرآن » مزی دنیا و آخرت مستدار و ابدی حیات ایچون
اک مکمل بر دستور اولق اوزرہ اوقویلم، جہاد و تقوا
قانادلری ایلہ اوچلم؛ « اوچق » اک یوکسکلرہ قونجق
نہدر دیوالم؛ تا کہ:
« ومن یحکم بما نزل اللہ فاولئک هم الکافرون » الآیہ۔

یالکز عزالدین ہمنک نظری اوکندہ باش اکشیدی؛
بر ایکنجی کردہ شیخ عبدالصمد سکوتہ باش ایدی۔
بوہم تحیری، ہم حدتی، ہم ممنونیتی موجب اولدی۔
تخیر زیرا حسن کندی قوتہ معادل برکیمسہ فرض
ایتیوردی، حدت زیرا آلآن نوع۔ بشر ایتیر و سندنہ
کندینہ قانق بر آدم کوزیوردی، ممنونیت زیرا قونوشہ
جق و سوزینہ اہمیت و برہجک و آتیدہ کی خط و حرکتہ
فکرا معاوت ایدہجک بر فرد بولمش ایدی۔ شیخ
دیدکی:

— سبب زیارتکیز وارہمیدر۔
— اقدم فقیریکز چشتی طریقہ منسوب بر سیاح
شہرت رشادتکیزی طویوب کادم۔ صحبت علویہ کزدن
مستفید اولق و مشکلمری حل ایتک ایتیم،
— اوغولم کرچہ حقک اک بو یوک اسعی ستار
وکوزل صفی ستار العیوب اولمیدر، بزہ سنت الہیہ،
رعایت ایدلر دیز لکن ہمضاً سکوت فسادی موجب اولور۔
آنک ایچون سزہ دیرم کہ یالان سویلہ یورسین سن
طریقت چشتیہ منسوب دیکاسک مقصدک فی الواقع بعض

« اللہک ایندیردیکی کتابدہ کی احکام ایلہ حکم ایتہنلر
کافر درلر۔ »
« من کان فی ہذہ اعمی فهو فی الآخرۃ اعمی و اضل
سیلا » الآیہ۔

« دنیادہ کور اولان، حق و حقیقتی کوروب آکلا۔
مایان آخرتدہ کوردر۔ اورادہ یولی صابیدر۔ » حق
بیرور قلیریمک بدیخت و شقی نمونہ و غیرتلی بز اولمالیم!
« قرآن » ی اکلا دینمزد قدر تقوازم، « جہانی »
اکلا دینمزد قدرددہ سعی و جہاد منزہ غنازم چوغالیر۔

حقیق مسلمانلیمز، کامل انسانلیمز یوکسیر۔
قرآن و انسان۔ انسان و جہان بری برندن آیرد
ایدلر؛ وحدت و توحیدک غیری بر بولہ کیدیلر ایسہ
امین اولالم کہ سلامت بولورز، اولاد و احفادمزد رفاه
و سعادتدہ کورورز۔

دائماً اولیہ کناہلرندنہ قاجلم کہ نماز و نیازمز، حج
واوروجز اوللری کیدریمز۔ واک جوق اولیہ ثوابلرہ
اوزہ نہلم کہ اولردہ بزم نفسزدن زیادہ خلقت خیر و نصیبی
اولسون؛ ناس و نفع قانہ بولسون!

« ان من الذنوب لا یکفرها الصلوۃ ولا ایصام ولا الحج
ولا العمرة اما یکفرها الهموم فی طلب المعیشتہ » الحدیث۔

« بر طاقم کناہلر وارد کردہ نماز، اوروج، حج،
عمرہ ایلہ کوزل کوزل دکل، انجیق چولوق چوجوغزک
یکینمہستی تأمین ایچون چکیل زحمت و محنتلرہ عفو ایدیلر۔ »
« افضل الاعمال الکسب الحلال » الحدیث

« ثوابی ایشلرک الیکدر لکسی حلال قازانچدر۔ »
« ان اللہ تاملی یحب العبد اللقی الغنی الخفی الخفیف۔ »
الحدیث۔

« اللہ متقی، زنیکن، جوہمد، جن صیقامز قبولی
سور۔ »

ایشتہ شیمدی الک جوق تطبیق ایدہجکمز دستورلر
بونلردر؛ چونکہ مسلمانلقدہ غنا و ثروتہ آیتیری باقلہدہ

مشکلاری حل ایتکدز۔ بنابرین سکا طوعریانی توصیہ
ایدرم۔ حسن بر کردہا مغلوب اولدی بووفہ طاقتدینی
ربا سکیسنی رفع ایدہرک:

— عشق اولسون حقیقہ انسان واقف ایشسکز۔
واقفلرہ یالان کرکمز۔ فی الواقع درویش دکل طریقت،
مذہب حتی دین ایجاد ایدہجک بر آدم۔

— طریقت، مذہب اولا بیلیر۔ فقط دین!
ینہ یالان سویلرک شوقدرکہ بودفہ یالان سویلرک بیلہرک
سویلرک۔

— نہ اولہ بیلیم اقدم، بن بوریہ تعظم ایچون
کدم بن...

— تعظم می؟ ہیچلرہ قارشو تعظم اولورمی اوغلم
بز بر شئیہ مالک دکانزکہ بزم کی فقیرلرہ ہیچلرہ تعظم
ایدلسون۔

— سزک ہیچلرکیز نجہ وارلقدن دہا بو یوکدز۔
مادمکہ کشفکیز تامدر۔ ایکی فکر مہم آردہ سندنہ انتخاب
مشکلانہ دوشدیکمی و او ایکی فکری بیلیرکز۔

مابعدی وار